

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Регіональним центром з надання безоплатної вторинної
правової допомоги у Київській області
локального плану заходів на 1 квартал
з виконання Регіонального плану надання безоплатної правової допомоги
у Київській області на 2022 рік

ЗМІСТ

Розділ І. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками.

[1.1] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей.

[1.2] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги.

[1.3] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

[1.4] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі)

Розділ ІІ. Результативні показники діяльності

1.1 Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей

Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості населення необхідно задля того, щоб люди могли отримати правові знання і навички для захисту своїх прав, використовувати наявні правові можливості для пошуку конкретних шляхів розв'язання щоденних правових проблем, а також для посилення відповідальності й підзвітності влади.

З огляду на зазначене, Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Київській області (далі – Регіональний центр) забезпечується постійна робота з надання правової допомоги, підвищення спроможності людей самостійно ідентифікувати правові потреби та правові проблеми, підвищення готовності людей докладати зусиль для вирішення правових проблем.

Підвищення спроможності людей самостійно ідентифікувати правові потреби та правові проблеми включає в себе завдання з визначення конкретних цільових груп та аудиторії, напрямів та наповнення правопросвітницьких заходів на підставі аналізу даних; навчання людей користуватися своїми правами та не порушувати права інших; навчання людей захищати свої права; сприяння формуванню нульової толерантності до дискримінації та насильства.

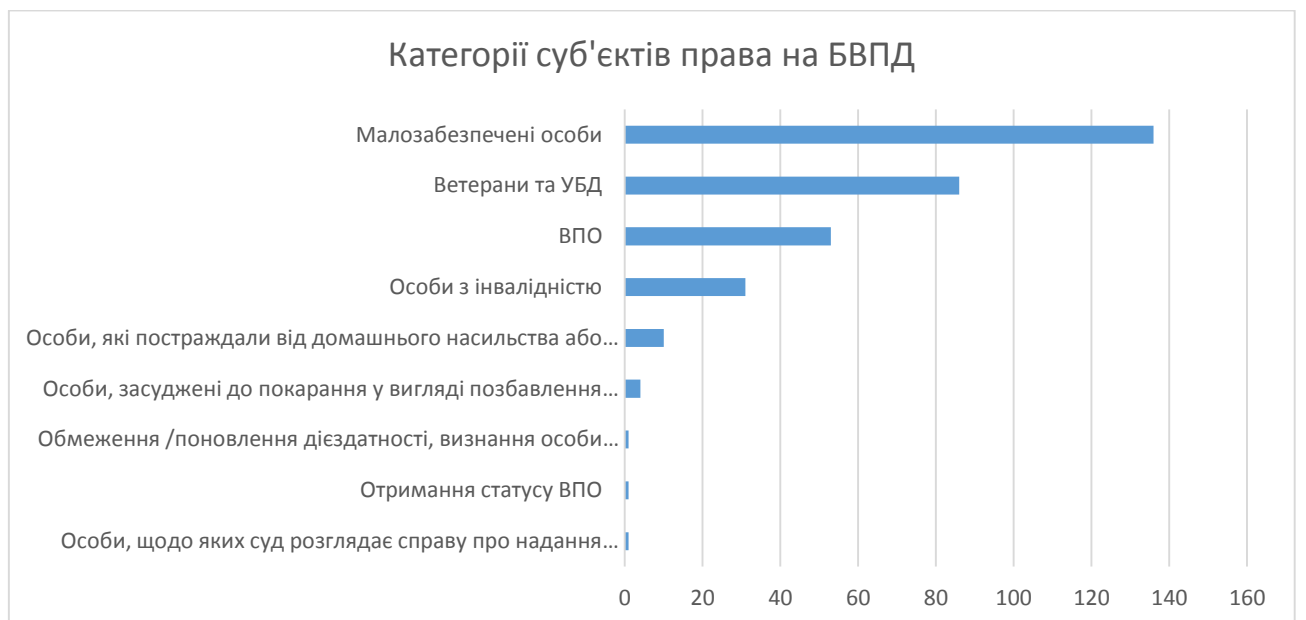
На виконання цих завдань Регіональним центром у 1 кварталі 2022 року здійснено наступні заходи:

На основі інформації з КІАС визначено конкретні цільові групи та аудиторії, напрями та наповнення правопросвітницьких заходів.

Найбільш поширеними підставами для звернень клієнтів до центрів надання БВПД у Київській області у 1 кварталі 2022 року стали питання з сімейного, цивільного і пенсійного права.

Найчастіше за правовою допомогою звертались малозабезпечені, ветерани та УБД, внутрішньо-переміщені особи.

Діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, діти-сироти, діти, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, особи, реабілітовані відповідно до законодавства України, біженці, особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань за правовою допомогою до центрів не звертались

Найчастіше звертались особи віком від 40 до 49 років.

Більшість клієнтів звернулись до центрів надання БВПД за рекомендацією інших осіб.

Частка тих, дізнався про безоплатну правову допомогу з таких джерел як поліція, зовнішня реклама, інший інтернет-ресурс, Веб-сайт державного органу/організації, інтернет-ЗМІ, в рамках заходів проекту "Я маю право",

телебачення, радіо, веб-сайт недержавної організації, волонтери, лідери думок у громаді, прокуратура зовсім незначна

Дана інформація використовується Регіональним центром з метою виявлення та реагування на правові потреби різних цільових аудиторій і враховуються при підготовці та проведенні правопросвітницьких заходів, підготовці інформаційно-правових роздаткових матеріалів, для розробки планів правопросвітницьких заходів, тощо.

З метою збільшення частки людей, які можуть вирішити свої правові проблеми у правовий спосіб Регіональним центром проводяться правопросвітницькі заходи для дітей та молоді у навчальних закладах, проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота серед студентів юридичних факультетів з метою залучення юристів до системи БПД на перспективу.

Так, 19 січня 2022 року в Комунальному закладі позашкільної освіти «Прометей» в місті Біла Церква відбувся правопросвітницький захід «Дитяча безпека взимку». Фахівчиня Регіонального центру з надання БВПД Ірина

Морозова представила дітям презентацію «Правила поведінки на льоду», в якій звернула увагу, що взимку дуже небезпечно ходити, а тим більше кататися на льоду без

супроводу дорослих.

Діти залюбки приймали участь у дискусії та пропонували шляхи вирішення можливої небезпечної ситуації.

8 лютого 2022 року, з метою надання необхідної методичної і теоретичної підтримки студентам II курсу Юридичної клініки «Право і практика» Білоцерківського національного аграрного університету Ольга Настіна разом із заступником директора Регіонального центру Олександром Дегтярем провели інформаційний захід на тему: «Поняття і структура Регіонального центру у Київській області».

Насамперед, студенти дізналися про історію створення системи безоплатної правової допомоги в Україні, її структуру у Київській області, нормативно-правове регулювання діяльності, електронну базу та веб-портал.

Інформація про категорії осіб, які мають право на безоплатну вторинну допомогу, механізм звернення громадян до місцевого центру та бюро задля отримання первинної та вторинної правової допомоги – все це важлива основа, яка закладається у свідомість майбутніх спеціалістів.

«З 1 лютого 2022 року оптимізовано роботу чергової частини Центру - зазнав змін алгоритм інформування про затримання осіб, а також направлення постанов/ухвал про залучення захисника для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії до Регіонального центру» - зауважив Олександр Дегтяр.

Майбутнім правникам структуровано правові послуги, що надаються Центром. Серед них, зокрема:

- захист;
- здійснення представництва інтересів осіб у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- складення документів процесуального характеру.

Окрему увагу приділено механізму перегляду вироку засудженої особи. Заступник директора Регіонального центру пояснив, що засуджений через адміністрацію установи, у якій відбуває покарання, подає заяву про перегляд вироку у письмовій формі на адресу Регіонального центру. Після цього заява реєструється, видається доручення черговому адвокату, який надалі представляє інтереси засудженого в органах судової влади.

У цілому, учасники заходу активно вели дискусії, обговорювали проблемні питання, що

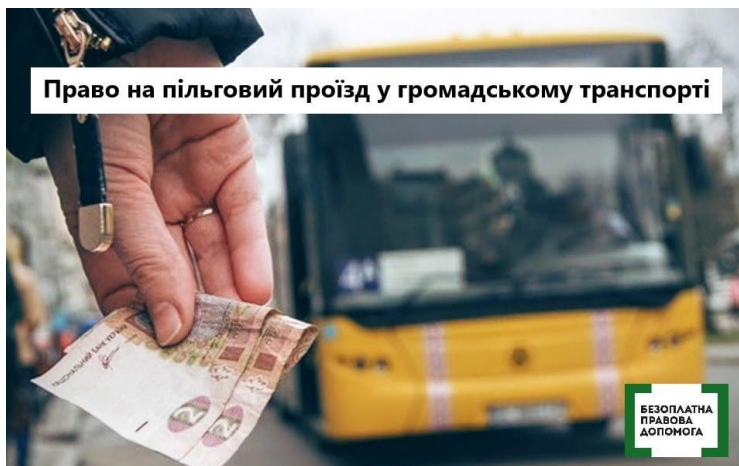

беззаперечно позитивно відобразиться на рівні їхніх знань та обсязі практичних навичок.

З метою підвищення спроможності людей до ідентифікації правових проблем та готовності докладати зусиль для їх вирішення Регіональним центром проведені заходи з розробки та розповсюдження інформаційних матеріалів з відображенням моделей рішень/алгоритмів дій для вирішення правових проблем; редагування та підтримка в актуальному стані правових консультацій, розміщених на довідково-інформаційній платформі правових консультацій WikiLegalAid у встановленому порядку; висвітлення інформації про успішні кейси захисту/відновлення порушених прав людини на інтернет ресурсах Центру та партнерів.

На сторінці Регіонального центру в соціальній мережі Facebook постійно розміщується актуальна інформація правового характеру, що має бути корисною для громадян.

5 січня 2022 року підготована та розміщена стаття на тему «Право на пільговий проїзд громадським транспортом».

В статті розглянуте питання які категорії громадян мають право на безоплатний проїзд у маршрутних таксі та описаний алгоритм дій у разі безпідставної відмови у безоплатному проїзді.

Із текстом статті можна ознайомитися за посиланням:

14 січня 2002 року розміщена стаття на тему «Як повернути товар у магазин і що для цього потрібно».

В статті розглянуті умови, за яких можна повернути або обміняти товар, зазначені обов'язки продавця під час продажу товару та описані кроки, які потрібно зробити для повернення товару в магазин

Із текстом статті можна ознайомитися за посиланням:

Н 16 лютого 2022 року, у зв'язку з триваючою кампанією декларування громадянами доходів за 2021 рік підготована та розміщена стаття на тему «Чи потрібно декларувати тисячу гривень за вакцинацію?»

В статті розглянуте питання як відзвітуватися за кошти, отримані з

Державного бюджету за пройдений повний курс вакцинації проти COVID-19 за програмою «єПідтримка», описані кроки, які необхідно здійснити, щоб уникнути порушень податкового законодавства.

: Із текстом статті можна ознайомитися за посиланням:

/

Н 3 24 лютого 2022 року Регіональним центром почали публікуватися матеріали призначені для правової допомоги людям, що потрапили в скрутні життєві обставини через російську збройну агресію проти України.

Р 9 березня 2022 року підготована та розміщена стаття на тему «Тимчасовий захист в Європі», яка роз'яснює як українцям, які евакуюються через війну отримати тимчасовий захист у європейських країнах, зокрема, розглянуті питання:

к - що відрізняє осіб під тимчасовим захистом в Європі від статусу біженця;

б

б

б

т

- хто може отримати тимчасовий захист;

- чи можуть отримати захист українці, які опинилися за кордоном до 24 лютого;

- скільки буде діяти тимчасовий захист;

- що українцям, які рятуються від війни, треба робити після перетину кордону;

- які документи потрібно за можливості взяти із собою, якщо зібралися евакуюватися.

Із текстом статті можна ознайомитися за посиланням:

Н
v
року підготована та
р
розміщена стаття на
р
тему «Як відновити
втрачений чи
протермінований
M
паспорт», в якій
K
наведений алгоритм
дій у разі втрати
паспорта

громадянина України, оскільки умовах воєнних реалій розповсюдженими є
+
випадки втрати, знищення чи протермінування документів.

р
s
Із текстом статті можна ознайомитися за посиланням:

:

/

/

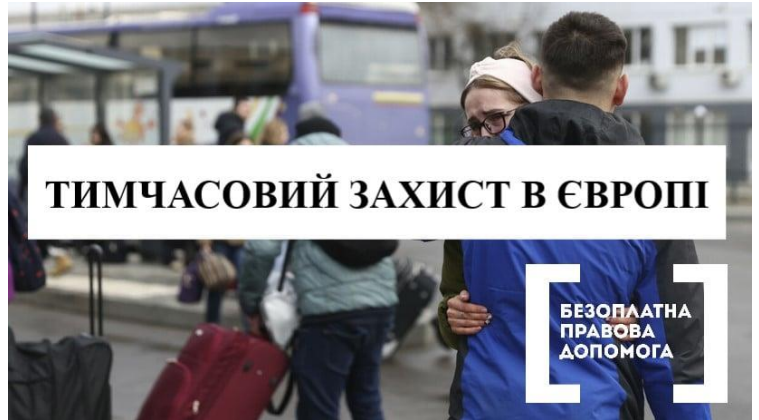
w

w

w

.

f

16 березня 2022 року підготована та розміщена стаття на тему «Оплата праці в умовах воєнного стану», яка розкриває зміст внесених Верховною Радою

України змін до трудового законодавства, зокрема роз'ясненні положення Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», що прийнятий днем раніше.

Із текстом статті можна

ознайомитися за посиланням:

Н

У Також на Facebook сторінці центру висвітлюється інформація про успішні кейси захисту/відновлення порушених прав людини.

Р
Е
R 14 січня 2022 року розміщений успішний кейс щодо розірвання договору довічного утримання та поновлення права власності наступного змісту.

Багатьом з нас знайома ситуація, коли літні люди 🧓, які не спроможні самі забезпечувати власні потреби, змушені звертатися за допомогою до сторонніх осіб. У більшості випадків, на користь цих осіб, укладаються договори 📄, в результаті чого вони стають власниками нерухомого майна 🏠, а літні люди залишаються на вулиці.

Що таке договір довічного утримання?

🔍 Договіру довічного утримання - одна особа передає належне їй майно у власність іншої особи взамін на отримання довічного опікування та забезпечення. Договір довічного утримання вважається укладеним з моменту передання майна.

/

w

w

w

.

f

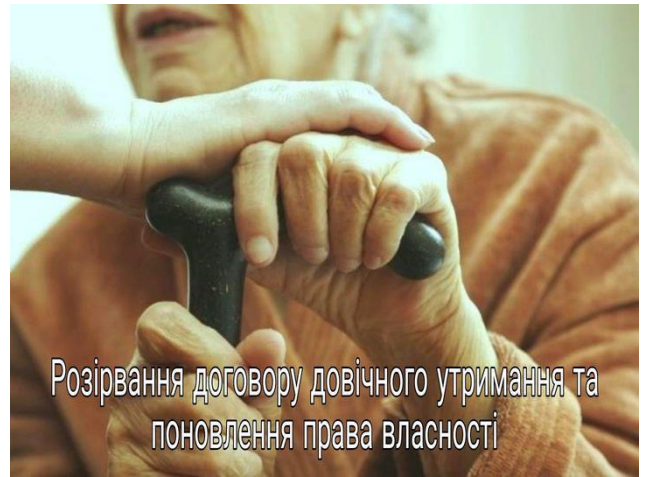
a

c

e

Яка форма укладення договору довічного утримання?

Для договору довічного утримання (догляду) передбачена обов'язкова письмова форма та нотаріальне посвідчення. Недотримання цієї вимоги тягне за собою визнання договору недійсним.

У свою чергу, нотаріус, звіряючи договір, повинен перевірити документи, необхідні для відчуження майна. Якщо предметом договору є нерухомість, то такий договір підлягає обов'язковій державній реєстрації.

Але як бути, коли набувач не виконує умови договору?

Так, до Білоцерківського місцевого центру звернулась пані Галина за правовою допомогою, якій у 2021 р. виповнилося 90 років. І в такому поважному віці, жінка замість спокійного життя, має відстоювати власні права. У 2016 р. пані Галина уклала договір довічного утримання. Зважилась на це, так як тривалий час проживала сама і настав момент, коли без сторонньої допомоги вже обійтись вона не могла. Шкода, але сподівання на поміч і турботу не виправдалися і пані Галина залишилась сам на сам з хворобами та болем, ані підтримки, ані ліків, ані їжі. Виживала весь цей час завдяки небайдужим людям - сусідам та односельцям.

Центром було призначено представника – адвокатку Оксану Лисюк. За результатами ознайомлення з матеріалами справи було склала позовну заяву до суду про розірвання договору довічного утримання з вимогою поновити право власності.

Завдяки активній позиції адвоката, суд позов задовольнив повністю, розірвав договір довічного утримання, з підстав невиконання іншою стороною свої зобов'язань та поновив за пані Галиною право власності на будинок та земельні ділянки.

17 лютого 2022 року розміщений успішний кейс щодо визнання особи

безвісно відсутньою.

👤 Життя непередбачуване і тому часто трапляються ситуації, коли люди миттєво та безслідно зникають на довгі роки. Щоб усунути юридичну невизначеність, яка спричинена тривалою відсутністю фізичної

особи, закон передбачає створення особливого юридичного статусу для такої особи - визнання її в судовому порядку безвісно відсутньою.

🏠 До Броварського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги звернулася пані Людмила. Фахівцям центру жінка розповіла, що близько 20 років тому її син зник та знаходиться в державному розшуку. Оскільки жінка пенсійного віку 🙍 та проживає одна, вона не в змозі сплачувати у повному обсязі плату за комунальні послуги та не може отримати субсидію у зв'язку з тим, що син зареєстрований разом з нею.

✅ Розібратись у цій справі та допомогти клієнтці взялася адвокатка Марина Скопич.

💬 Як розповіла мати «зниклого сина» в 2010 році за останнім місцем роботи сина стався інцидент, після якого він зник та в подальшому відносно нього було відкрите кримінальне провадження. У 2015 році на адресу місця проживання жінки прийшов лист від друга сина, в якому зазначалося, що вони разом перебували в зоні АТО в Іловайську, та після обстрілу авто, в якому знаходився син пані Людмили, знайдений тільки його натільний жетон. Жінка неодноразово зверталася до Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Міністерства оборони України, Штабу Антитерористичного центру, однак жодної інформації про місце перебування сина не отримувала. У 2020 році рішенням суду сина пані Людмили визнано безвісно відсутнім з 2015 року.

✅ Вивчивши усі обставини цієї історії та зібравши необхідні документи Марина Скопич подала до суду заяву про оголошення особи померлою.

⚖ Розглянувши в судовому засіданні усі матеріали справи – суд ухвалив рішення: заяву задовольнити та оголосити особу померлим від дня набрання законної сили рішенням суду.

📖 Довідково:

📌 Відповідно до ч. 1 ст. 46 Цивільного кодексу України фізична особа може бути оголошена судом померлою, якщо у місці її постійного проживання немає відомостей про місце її перебування протягом трьох років, а якщо вона пропала безвісти за обставин, що загрожували їй смертю або дають підставу припускати її загибель від певного нещасного випадку, - протягом шести місяців.

📌 Відповідно до п. 13 Постанови Пленуму Верховного Суду України №5 від 31.03.1995 року «Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення», на відміну від факту смерті особи, який встановлюється судом за умови підтвердження доказами, що ця подія мала місце у певний час та за певних обставин, громадянин може бути оголошений в судовому порядку померлим у разі встановлення обставин, зазначених у ст. 46 Цивільний Кодекс України, на підставі яких суд робить вірогідне припущення про смерть громадянина, коли немає доказів про факт його смерті. У цих справах суд визнає днем смерті громадянина, оголошеного померлим, день його гаданої смерті, якщо він пропав безвісти за обставин, які загрожували смертю або давали підстави припускати його загибель від певного нещасного випадку, а в інших випадках днем смерті вважається день набрання законної сили рішення суду про оголошення громадянина померлим.

Також Регіональним центром здійснюється редагування та підтримка в актуальному стані правових консультацій, розміщених на довідково-інформаційній платформі правових консультацій WikiLegalAid у встановленому порядку

Протягом 1 кварталу 2022 року, з врахування чинного законодавства, були відредаговані та приведені до актуального стану правові консультації на наступні теми:

- Побачення засуджених з родичами, адвокатами та іншими особами. Телефонні розмови.
- Судимість. Правові наслідки судимості.
- Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання та заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
- Особливості відбування покарання в колоніях різних видів.
- Участь захисника у процесі видачі особи (екстрадиції)

1.2 Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги

З метою підвищення рівня обізнаності громадян про систему надання безоплатної правової допомоги Регіональним центром здійснюється поширення інформаційних матеріалів про систему БПД в судах, правоохоронних органах, в місцях несвободи, в закладах охорони здоров'я, інтернатах, дитячих будинках, ЗОШ, ВУЗах, ЦНАПах, в громадських приймальнях, юридичних клініках, бібліотеках, Укрпошті, державній службі зайнятості, транспорті і т.д.

Начальником відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Ольгою Куксою поширені інформаційні буклети про систему БВПД в судах Київської області, зокрема 13 та 14 січня в Білоцерківському міськрайонному суді, 20 січня в Києво-Святошинському районному суді, 25 січня в Володарському районному, 17 та 22 лютого в Фастівському міськрайонному суді, 23 лютого в Миронівському районному суді.

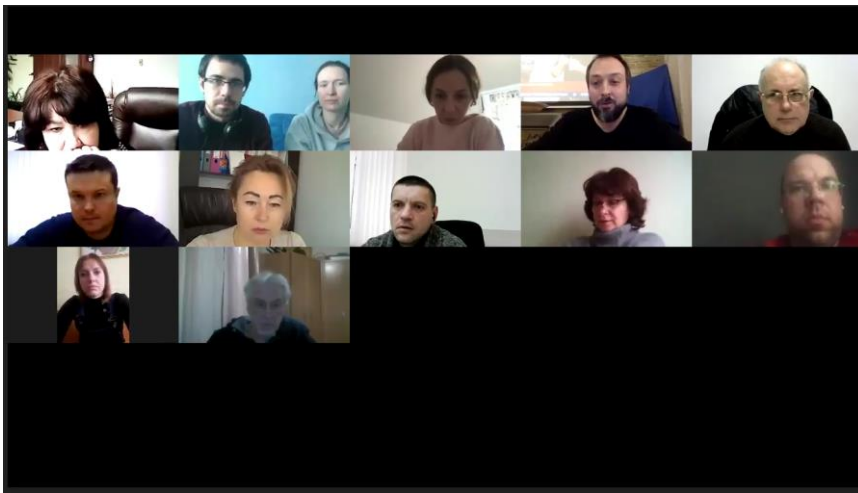
Також інформаційні матеріали поширюються працівницями відділу комунікацій та правопросвітництва Іриною Морозовою та Антоніною Господаренко в ЗОШ, ЦНАПах,

юридичних клініках, бібліотеках, Укрпошті міста Біла Церква та Узин, прилеглих територіальних громадах.

1.3 Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів

З метою підвищення рівня якості надання послуг БПД здійснюється навчання та підвищення кваліфікації працівників Регіонального центру, з урахуванням правових потреб клієнтів (hard skills).

04 березня 2022 року начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації надавачів Ольга Кукса пройшла онлайн-навчання щодо

документування воєнних злочинів, що організоване за участі представників Громадської організації "Регіональний центр прав людини", Координаційного центру з надання правової допомоги.

На вказаному заході юристам роз'яснені:

- особливості та порядок документування злочинів під час збройного конфлікту;

- види документування;

- які злочини вже можна зараз документувати;

- як фіксувати інформацію з відкритих інтернет-джерел.

Інформація щодо документування воєнних злочинів, збирання доказів поширена серед адвокатів, які співпрацюють з Регіональним центром.

Зазначені докази можуть бути використані під час звернення до Європейського Суду з прав людини та інших міжнародних інстанцій.

1.4 Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі)"

З метою розвитку спроможності системи БПД здійснювати моніторинг дотримання прав людей Регіональним центром здійснюється виготовлення та розміщення інформаційних матеріалів у місцях несвободи, проводяться інформаційно-роз'яснювальні заходи для працівників правоохоронних органів щодо права осіб на БПД та БВПД

26.01.2022 на базі Регіонального центру відбулася робоча зустріч директора центру Віктора Кіккаса, керівника Білоцерківської окружної прокуратури Михайла Римара та працівників Білоцерківського районного управління поліції.

«З 1 лютого 2022 року повідомлення про затримання осіб, а також постанови/ухвали про залучення захисника для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії, які надходять з усієї території

України, крім міста Києва, у позаробочий та нічний час, вихідні та святкові дні прийматимуть та опрацьовуватимуть регіональні центри з надання БВПД у Чернівецькій та Тернопільській областях», - наголосила начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги Центру Дарія Журбенко.

Віктор Кіккас звернув увагу, що повідомлення про затримання осіб прийматимуться та оброблятимуться цілодобово через єдиний телефонний номер 0 800 213 103.

У разі технічних проблем з єдиним номером, надано контактні номери, які можна використовувати у виключних випадках.

На підставі повідомлень про затримання здійснюватиметься призначення адвокатів, відповідно до затвердженого Регіональним центром графіку цілодобового чергування адвокатів, з якими укладено контракти про надання безоплатної правової допомоги в Київській області.

Також, з 1 лютого 2022 року для отримання постанов/ухвал слідчих, прокурорів, слідчих суддів, судів про залучення захисника відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України визначено окрему електронну поштову скриньку order@legalaid.kiev.ua

Окремо приділили увагу співпраці Регіонального центру, Білоцерківської окружної прокуратури та працівників Білоцерківського РУП у реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» на території Білоцерківського району. Дарія Журбенко наголосила, що кримінальне правопорушення, незалежно від ступеня тяжкості - це кризова ситуація, як для потерпілої особи, так і для більшості неповнолітніх осіб, причетних до подій. Кримінальна ситуація руйнує звичний перебіг життя, викликає складні емоції і переживання. Дана програма дає можливість неповнолітньому усвідомити і виправити ситуацію, яка склалася для потерпілого, відшкодувати шкоду, пройти соціальну адаптацію. Ці переваги відображають наявність в ній комплексного підходу до застосування дружньої до дитини системи правосуддя , раннього виведення її з кримінального провадження.

Проведено 2 засідання Керівної ради:

14.01.2022 відбулося обговорення витягу з річного розпису асигнувань Державного бюджету України на 2022 рік та витягу з помісячного розпису асигнувань загального фонду Державного бюджету України на 2022 рік;

19.01.2022 1) Обговорення щодо розподілу показників зведених кошторисів на 2022 рік Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Київській області та місцевих центрів з безоплатної

вторинної правової допомоги Київської області у відповідності до розрахунків та обґрунтування в розмірі кодів економічної класифікації видатків.

2) Щодо погодження штатних розписів Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Київській області та місцевих центрів з безоплатної вторинної правової допомоги на 2022 рік.

Розділ II. Результативні показники діяльності

Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками

За оперативною інформацією, протягом I кварталу 2022 року Регіональним центром 1145 доручень адвокатам для надання БВПД, у тому числі:

- 12 – особам, до яких застосовано адміністративне затримання;
- 1 – особам, до яких застосовано адміністративний арешт;
- 269 – особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та/або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою;
- 379 – для здійснення захисту за призначенням;
- 100 – для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях;
- 68 – у процедурах з продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;
- 1 – у процедурах, пов'язаних з видачею особи (екстрадицією);
- 9 – у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК;
- 17 – особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі;
- 0 – для проведення медіації щодо неповнолітнього.

Кругова діаграма щодо розподілу осіб за звітний квартал

З метою підвищення якості надання БВПД Регіональним центром упродовж кварталу:

- здійснено моніторинг якості роботи адвокатів у 8 судових засіданнях у кримінальних провадженнях;
- проведено 19 анонімних анкетувань адвокатів;
- проведено 3 анкетування клієнтів;
- проведено 39 перевірок достовірності наданої адвокатами інформації за вразливими категоріями суб'єктів права на БВПД.